

БЮЛЕТЭНЬ

Цэнтральнага Праўленьня
Прафэсыянальнага Саюзу
сельска - гаспадарчых
і лясных рабочых БССР

г. Менск, Пляц Волі,
Дом Працы.
Тэл. Старшыні ЦП № 4-08
Агульны № 65.

ВЫХОДЗІЦЬ ДВА РАЗЫ ў МЕСЯЦ □ □ □

(Галоўныя пастановы Прэзыдыуму, дырэктывы ЦП, інфармацыя, адказы
□ □ □ на запытаньні і крытычна-дыскусійны матар'ял з месц). □ □ □ □

№ 2 (20) ||

15 ЛЮТАГА 1929 году

|| № 2 (20)

З Ы М Е С Т.

А. Пастановы Прэзыдыуму ЦП.

1. Плян работы ЦП на 1929 г.—Асноўныя заданьні плянавае работы (Зацьвердж. Прэзыд., прат. № 4, ад 30-I—29 г.).
2. Каляндарны плян пытанняў, разглядваемых на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП на 1929 г. (Зацьвердж. Прэз., прат. № 4, ад 30-I—29 г.).
3. Пастанова Прэзыдыуму ЦП аб удзеле Саюзу ў вясеньняй пасеўнай кампаніі (Прат. № 4, ад 30-I—29 г.).

Плян работы ЦП Саюзу Сельгаслесрабочых на 1929 год.

(Асноўныя заданьні плянавае работы).

3 тысячы батракоў і сельгаслесрабочых у партыю.

1. Садзейнічаць КП(б)Б у работе па ўцягненьню батрацтва ў шэрагі партыі праз клясавае выхаваньне батрацкага актыву, паставіўшы перад саюзнымі арганізацыямі мэту падрыхтаваць да ўступленьня ў партыю ня менш як 1000 батракоў.

2. Акрамя батракоў ня менш як 2000 чалавек рабочых і работніц саўгасаў, пралетарскае часткі ляснікоў, лесарубаў і іншых груп сельгаслесрабочых таксама падрыхтаваць да ўступленьня ў КП(б)Б.

6 тысяч рабоча-батрацкай моладзі ў Камсамол.

3. Садзейнічаць Камсамолу ў работе па ўцягненьню ў шэрагі ЛКСМБ рабоча-батрацкае моладзі праз клясавае выха-

ваньне апошняе, паставіўшы мэту падрыхтаваць да ўступленьня ў Камсамол ня менш, як 6000 чалавек рабоча-батрацкае моладзі, у тым ліку ня менш як 2000 дзяўчат.

5 тысяч батракоў у Саветы.

4. Арганізаваць шырокі ўдзел усіх груп сельгаслесрабочых і спэцыялістых у перавыбарчай кампаніі саветаў і дабіцца ўцягненьня ў саветы ў час перавыбараў ня менш, як 5000 сельгаслесрабочых з такім разьлікам, каб у кожны сельсавет у сярэднім было абрана 3 сельгаслесрабочыя, з іх—1 батрак, 1 батрачка і адзін ад іншых груп сельгаслесрабочых.

5. Арганізаваць удзел сельгаслесрабочых у перавыбарах ворганаў сельскагаспадарчае і спажывецкае кааперацыі і дабіцца, каб у кожнае праўленьне прывесці ня менш 1 сельгаслесрабочага і

5.0.20.20
7078
3.1923 г. БА 877.

ня менш аднаго ў рэўкамісію. Уцягнуць на працягу года ўсіх членаў саюзу ў члены спажывецкае каапэрацыі, дабіўшыся шэрагу льгот для батракоў пры ўступленьні апошніх у пайшчыкі каапэрацыі.

10 тысяч батракоў, батрачак і пастухоў у саюз.

6. Ня менш як 10.000 батракоў, батрачак і пастухоў уцягнуць у шэрагі саюзу.

3 тысячы сельгаслесрабочых і батракоў на кіруючую работу.

7. Вылучыць на працягу года на платную кіруючую работу ў саюзных, савецкіх, каапэрацыйных, грамадзкіх і гаспадарчых ворганях ня менш 3000 сельгаслесрабочых.

8. Правесці абсьледваньне фінансаваяе работы ўва ўсіх Акраддзяленьнях і па аднаму райкому ў кожнай акрузе, а па Менскай акрузе ў 2-х райкомах.

9. Палепшыць абслугоўваньне запатрабаваньяў членаў саюзу ў штодзённай саюзнай рабоце.

60 тысяч працуюць на батрацтва.

10. Павялічыць колькасць працоўных умоў на 15 тысяч у параўнаньні з мінулым годам, давёўшы колькасць працуюць да 60 тысяч. Павысіць зарплату батракоў на 20 проц. у параўнаньні з арыентыровачнымі стаўкамі 28 года. Праверыць на працягу года праз сельрабачкомы, с/упаўнаважаных, райкомы, акраддзяленьні і інспэкцыі працы і непасрэдна работнікамі ЦП выконваемацьць усіх заключаных дагавораў, а таксама праверыць прадоўжнасьць рабочага дня батракоў у 15-20 кулацкіх гаспадарках па кожнай акрузе.

11. Ахапіць сацстрахаваньнем ня менш як 50 проц. батракоў і пастухоў, ахопленых працоўнымі ўмовамі (г. зн. 30 тысяч).

12. У адпаведнасьці з пастановамі IX Усебеларускага Зьезду Саюзу праводзіць работу па падцягваньню зарплаты адстаўшых груп сельгаслесрабочых і спэцыялістых сельскае і лясное гаспадаркі. Правесці праверку выконваемацьць усіх генэральных дагавораў, заключаных ЦП саюзу.

Уся ўвага павышэньню ўраджайнасьці і вытворчасці.

13. Усімі сіламі і сродкамі як саюзных органаў, так і кожнага члена ў паасобку, асабліва з боку аграномаў, садзейнічаць павышэньню ўраджайнасьці ў саўгасах на 20 проц., калгасах на 15 проц., у сялянскіх гаспадарках на 10 проц., пачынаючы гэту работу з вясеньняе пасеўнае кампаніі 29 года.

14. Па кіраўніцтву вытворчымі нарадамі дабіцца, каб апошнія падпарадкавалі сваю практычную работу выкананьню наступных канкрэтных задач:

а) *У саўгасах:* Дабіцца павышэньня ўраджайнасьці ў гэтым годзе на 20 проц.; павялічэньня прыбытковасьці гаспадаркі на 10 проц.; зьніжэньня сабекаштоўнасьці прадукцыі на 7 проц.; арганізацыі працы ў саўгасах на падставе зьдзельнае аплаты і рацыянальнага скарыстаньня рабочае сілы; дабіцца, каб ня менш як 50 проц. рабочых унеслі свае прапановы па пытаннях вытворчасці і наладзіць вучот гэтых прапаноў. Арганізаваць пасылку на экскурсіі і вытворчыя камандыроўкі лепшых удзельнікаў вытворчых нарад, выканаўшых плянавыя заданьні.

б) *У лясніцтвах:* Скараціць ня менш, як на 50 проц. самавольныя парубкі; забяспечыць 100 проц. захаваньне маладняка і лесакультурных насаджэньняў ад шкодніцтва жывёлы; сабраць патрэбную колькасць дабраякаснага насеньня; прыцягнуць сялянства на грамадзкіх падставах да пасадкі і аховы лесу.

в) *На лесараспрацоўках і сплаве:* Арганізаваць правільнае рэгуляваньне сэзоннае рабочае сілы, каб на лесараспрацоўках і сплаве было занята ня менш, як 30 проц. батракоў і беспрацоўных членаў саюзу і 40 проц. беднаты; арганізаваць работу ў арцелях на падставе разьдзяленьня працы, а таксама рацыяналізаваць работы па скатцы і вязцы; забяспечыць свае часовае, у адпаведнасьці з заключанымі тарыфнымі згодамі, пабудаваньне жыллёвых памяшканьяў (курэняў і баракаў) з вокнамі і чыгуннымі альбо цэглянымі печамі.

г) *На мэліарацыйных і тарфяных распрацоўках:* Павысіць вытворчасць працы на 15-20 проц., забяспечыць

падрыхтоўку мясцовае кваліфікаванае рабочае сілы, стварыць умовы, каб кожны мясцовы рабочы, асабліва батрак, працуючы ў арцелях, стаў на працягу сэзону кваліфікаваным рабочым; дабіцца найменшае затраты часу і рабочае сілы пры перасоўцы машын у другі канец кар'еру, рацыяналізаваць працэс пагрузкі торфу; праз спецыяльныя пасяджэньні вытворчых нарад наладзіць вучот вопыту кваліфікаваных рабочых.

д) *Вытворчыя нарады спецыялістых:* Мерапрыемствы па павышэньню ўраджайнасці ў саўгасах, калгасах і сялянскіх гаспадарках; формы і мэтады агрыкультурнае работы саўгасаў і калгасаў сярод бядняцка-серадняцкага насельніцтва, формы і мэтады работы па арганізацыі насельніцтва, скарыстаньне ўгнаеньня, мерапрыемствы па пашырэньню і палепшаньню сенажацяў, павышэньне прадукцыйнасці жывёлагадоўлі і кармавое пытаньне, прымяненне вынікаў дасьледваньня (Агрэсэкцыя); калектывізацыя і грамадзкія формы с/гаспадаркі; пытаньні эфэкцыйнасці земляўпарадкаваньня, спосабы і парадак земляўпарадкаваўчага праэктаваньня, прапрацоўка вытворчых і пэрспэкцыйных плянаў; мэтады скарыстаньня адмэліярыраваных плошчаў, рацыяналізацыя працэсаў земляўпарадкаваньня і мэліарацыі (Земсэкцыя). Рацыяналізацыя працэсаў лесаўпарадкаваньня і лесанарыхтоўчых работ, арганізацыя працы на лесараспрацоўках і сплаве, меры па палепшаньню аховы лясоў (Лессэкцыя). Групавыя даклады аграномаў, каморнікаў, мэліаратараў і лесаводаў на рабочых сходах у горадох.

е) *Эканомкамісіі пры ўстановах:* Значнае скарачэньне тэрмінаў адказаў на заявы грамадзян і на запысы і заданьні розных устаноў, арганізацыя хуткага прыёму наведвальнікаў, скарачэньне адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў. Арганізацыя вучоту прапаноў па палепшаньню работы апаратаў; арганізацыя пераклічкі паміж эканом. камісіямі вышэйшых і ніжэйшых устаноў (напрыклад, НКЗ—АКРЗА, Белсельсаюз—Акрсельсаюз, Лесзаг—Інспэктарыят Лясоў, Лесбел—Аддзяленьне, або вучастак) у мэтах правэркі сваечасовасьці выканваньня ўзаемных абавязкаў гэтых устаноў.

Перападрыхтаваць 700 чал. кваліфікаваных рабочых і спецыялістых.

15. У галіне падрыхтоўкі кадру кваліфікаваных рабочых і спецыялістых сельскае і лясное гаспадаркі супольна з гаспадарчымі ўстановамі арганізаваць наступныя курсы:

- а) для кіраўнікоў саўгасаў;
- б) „ старшых рабочых саўгасаў;
- в) курсы аграпрацоўнікоў;
- г) „ аграномаў калгаснікаў;
- д) „ земляўпарадкавацеляў;
- е) „ трактарыстаў;
- ж) „ жывелаводаў і сыравараў;
- з) „ лясьнічых;
- і) „ прарабаў лесараспрацовак;
- к) „ дзесятнікаў;
- л) „ падсочнікаў па лесахіму;
- м) „ культуртэхнікаў-культнаглядчыкаў.

Прапусьціць праз усе гэтыя курсы 600—700 чалавек.

16. У кожнай акрузе арганізаваць каротка-тэрміновыя курсы грамадзкіх пастухоў і, як вопыт, у адным раёне кожнае акругі правесьці курсы-нарады грамадзкіх пастухоў.

17. У кожным саўгасе, лясьніцтве, на торфараспрацоўках і сплаве правесьці адначасовыя, масавыя кароткатэрміновыя, 1—2 тыдні, вытворчыя курсы, ахопліваючыя ўсіх рабочых, працуючых на гэтых прадпрыемствах.

Падрыхтаваць 1000 батракоў і сельгаслесрабочых у рабфакі і іншыя школы.

18. Арганізаваць батрацкія курсы па падрыхтоўцы ў рабфакі з разьлікам на 100 чалавек, акрамя таго за культсродкі рабачкомаў падрыхтаваць да ўступленьня ў рабфакі па аднаму батраку, с/г рабочаму, лясьніку і лесарубу на кожны адпаведны рабачком. Павысіць процант да пасылкі членаў саюзу і дзяцей спецыялістых непасрэдна ў ВНУ і тэхнікумы.

19. Правесьці 2 курсаў прафактыву, адны для рабачкомаў саўгасаў і адны для рабачкомаў лясьніцтва.

20. Арганізаваць кароткатэрміновыя курсы радыё-інструктароў (40-50 чалавек) і масавыя раённыя радыё-курсы ў кожным раёне.

21. Кожны рабачком павінен падрыхтаваць па аднаму члену саюзу з рабочых і батракоў да ўступленьня ў вайсковыя школы.

Ня менш 20 тысяч падпішчыкаў на „Бел. Батрак“.

22. Пашырыць падпіску на газэту „Беларускі Батрак“, каб было ня менш, як 20.000 гадавых падпішчыкаў.

Ніводнага няпісьменнага ў шэрагах саюзу.

23. Ахапіць лікпунктамі і індывідуальным навучаньнем усіх няпісьменных і малапісьменных членаў прафсаюзу з разьлікам, каб на працягу году канчаткова зьліквідаваць няпісьменнасьць сярод членаў саюзу.

Пабудаваць 7 дамоў батрака і 6 клубаў у саўгасах.

24. Пабудаваць у кожнай акрузе па 1 дому батрака і 6 клубаў у саўгасах.

Ваенізацыя, спорт і мастацтва—сельска-гаспадарчаму пралетарыяту.

25. Колькасьць радыё-гучна-гамонячых устаноў давесці ў сярэднім ня менш, як да 50 на кожную акругу, устанавіваючы радыё-ўстаноўкі пераважна ў чырвоных кутках пры сельрабачкомах. У кожным лясніцтве паставіць ня менш як адзін 2-х лямпавы прыёмнік.

26. Арганізаваць пры кожнай радыё-ўстаноўцы рэгулярнае слуханьне штотыднёвае радыё-газэты „Беларускі Батрак“.

27. У кожнай акрузе арганізаваць па адной культперасоўцы з кіно, радыё, бібліятэкай, паказальнымі куткамі, а таксама арганізаваць 3 маторна-рачныя культперасоўкі для абслугоўваньня рабочых на сплаве.

28. Акрамя культперасовак у кожнай акрузе колькасьць кіно-перасовак давесці да 2-х.

29. Забясьпечыць стрэльбамі па 50 чырвоных куткоў у сярэднім на кожную акругу і набыць для рабачкомаў 1500 пар лыж.

30. За кошт разьездных сродкаў ЦП, Акрадзяленьняў і РК набыць 45 велёсыпэдаў для разьездаў у рабачкомы і 55 велёсыпэдаў за сродкі культфонду для спортгурткоў.

31. Вандроўным тэатрам абслужыць на працягу года ўсе рабачкомы Віцебскае, Полацкае і Магілёўскае акруг.

32. Арганізаваць у кожнай акрузе па аднаму вясковаму музычнаму аркестру (гармонь, скрыпка, цымбалы, бубен і інш.) і па аднаму струннаму аркестру. У Менску арганізаваць духавы аркестр.

33. Выдаць літаратуру па пытаньнях саюзнае работы на белмове—35 др. лістоў, на яўрэйскай мове—10 др. лістоў, на польскай—5 др. лістоў, а ўсяго—50 др. лістоў.

34. Арганізаваць 15 дзіцячых ясьляў і 50 пляцовак. На курорты паслаць 150 чалавек і ў дамы адпачынку 1000 чал.

35. Уцягнуць у практычную работу ЦП усіх членаў і кандыдатаў ЦП, і ўцягнуць усіх членаў саюзу ў абгаварэньне асноўных пытаньняў, разглядаемых на Прэзыдыуме і Пленумах ЦП.

36. Райкомам будаваць свае пляны ў напрамку інструктаваньня і дапамогі рабачкомаў у выкананьні пляну і дырэктыў ЦП і АПС. Акрадзяленьні—у напрамку правэркі выкананьня пляну і дырэктыў ЦП.

37. Усю работу праводзіць пад знакам самае шырокае крытыкі і самакрытыкі, выкарыстоўваючы для гэтага „Беларускі Батрак“, насыценныя газэты і ўсе формы масавае саюзнае работы (пасяджэньні, сходы, канфэрэнцыі, вытворчыя наравы і інш.).

КАЛЕНДАРНЫ ПЛАН

пытанняў, разглядаемых на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП саюзу
Сельгаслесрабочых на 1929 год, зацьверджаны Прэзыдыумам.

Прат. № 4, ад 30/1—1929 году.

КАЛЕНДАРНЫ ПЛАН

пытанняў, разглядаемых на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП саюзу Сельгаслесрабочых на 1929 год, зацьверджаны Прэзыдыумам.

Прат. № 4, ад 30/І—1929 году.

№№ па пар.	Калі і якія пытаньні разглядаюцца на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП саюзу на 1929 год	Хто падрыхтоўвае пытаньне	Хто дакладчык	Пытаньне прапрацоўваецца ўва ўсіх рабачкомах і на агульных сходах членаў саюзу		
				Якога раёну	Колькі рабачк. у раёне	У які тэрмін
2-га Студзеня (серада)						
2-гі Пленум ЦП саюзу						
1	Вынікі і рашэньні VI Усесаюзнага Зьезду н/саюзу і VIII Міжсаюзнага Зьезду	Арг. Адз.	Вайтэнкаў			
2	Грунтоўныя прынцыпы пляну работы ЦП саюзу на 1929 год.	Арг. Адз., АТЭ, К. Адз.	Вайтэнкаў			
3	Грунтоўныя прынцыпы саюзнага каштарысу на 1929 год.	Арг. Адз. Скарбнік	Аскерка			
4	Даклады з месц членаў ЦП аб удзеле н/саюзу на мясцох у перавыбарчай кампаніі сельсаветаў	Рабачкомы, РК. Арг. Адз.	Усе чл. і канд. ЦП і Рэв. Кам.			
5	Даклад Лесбелу — вытворча-пэрспэкцыйны 5-ці гадовы плян	А Т Э	Хандогін			
6	Арганізацыйныя пытаньні	Арг. Адзел	Вайтэнкаў			
9-га Студзеня (серада)						
Прэзыдыум ЦП						
1	Аб перавыбарах сельсаветаў	Арг. Адзел	Вайтэнкаў			
2	Аб радыё-курсах	Культ. Адзел	Замылка			
30-га Студзеня (серада)						
1	Зацьверджаньне пляну работ ЦП на 1929 г.	Арг. Адз., Культ. Адз. і АТЭ	Вайтэнкаў			
2	Зацьверджаньне каштарысу на 1929 год	Арг. Адз. Скарбнік	Аскерка			
3	Аб вясеньняй пасеўнай кампаніі	А Т Э	Эльперын			
4	Аб скліканьні 4-х курсаў прафактыву	Культ. Адз.	Замылка	Бяз выезду		

20-га Лютага (серада)

1	Аб удзеле саюзу ў перавыбарах органаў сель-гаспадарчай і спажывецкай кааперацыі	Арг. Адзел	Аскерка	Бяз выезду	7—20 лютага
2	Работа кіно-перасовак, радыё-ўстановак і тэатру на 1929 год	Культ. Адзел	Пяско	Койданаўскі раён	21 1—20 лютага
3	Асноўныя прапановы па калдагавору на саўгасы	АТЭ	Эльперын	Капыльскі раён	20 1—20 лютага
4	Аб культмасавай рабоце сярод спецыялістых	Культ. Адз. Сэкцыі	Замылка	Бяз выезду	1—20 лютага
5					

13-га Сакавіка (серада)

1	Аб рабоце вытворчых нарад у саўгасах (у сувязі з пасеўнай кампаніяй), лясніцтвах і мэлторфраспрацоўках	АТЭ	Вяжэвіч	Барысаўскі раён	34 10/II—13/III
2	Вынікі пасылкі сельгаслесрабочых у навучальныя ўстановы і мерапрыемствы на 1929 год	Культ. Адз.	Замылка	Горацкі раён	21 20/II—13/III
3	Зацьверджаньне культкаштарысу і прынцыпы яго пабудаваньня	Культ. Адз. і Скарбнік	Кохан—старшыня Аршанск. Адз.ял.	Віцебскі раён	23 18/II—13/III
4	Аб рабоце вытворчых нарад спецыялістых у сувязі з вясёньняй пасеўнай кампаніяй і падвышэньнем ураджайнасьці	АТЭ і ЦБ сэкцыі	Бушко—старшыня ЦБ Лессекцыі	Менскі раён і МК г. Менску	36 10/II—13/III
5	Вынікі працуючае кампаніі 1928 г. і дырэктывы на 1929 г.	АТЭ		Самахвалавіцкі раён	13 25/II—13/III
6					

3-га Красавіка (серада)

1	Мерапрыемствы па падрыхтоўцы і ўцягненьню сельгаслесрабочых ў шэрагі КП(б)	Арг. Адзел	Горагляд—старшыня Гомельск. Акрадз.ял.	Жлобінскі раён, Бабруйск. акругі	14 13/III—3/IV
2	Мерапрыемствы па палепшаньню фінансавай работы і фінсправаздачнасьці	Скарбнік	Хвошч—старшыня Бабруйскага Акрадз.ял.	Гомельскае Акрадз. і раён	30 1/III—3/IV
3	Аб арганізацыі курортна-санаторнага лячэньня, дзіцячых ясьляў і пляцовак	АТЭ	Шчэмелева—Адк. Сэкратар ЦП	Пухавіцкі раён, Менскай акругі	18 13/III—3/IV
4	Аб масавай культпрацы ў летні пэрыяд	Культ. Адз.	Жулега—старшыня Віцебскага Акрадз.	Полацкі раён	25 3/III—3/IV
5	Практычныя мерапрыемствы па вылучэньню сельгаслесрабочых у саюзныя, савецкія і гаспадарчыя ўстановы	Арг. Адзел	Старшыня ЦП саюзу Вайтэнкаў	Бабруйскі раён	26 3/III—3/IV
6					

№№ па пар.	Калі і якія пытаньні разглядаюцца на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП саюзу на 1929 год	Хто падрыхтоўвае пытаньне	Хто дакладчык	Пытаньне прапрацоўваецца ўва ўсіх рабачкомах і на агульных сходах членаў саюзу		
				Якога раёну	Колькі рабачк. у раёне	У які тэрмін
24 Красавіка (серада)						
1	Аб рэгуляваньні росту саюзу	Арг. Адзел	Макась—чл. Прэзыдыуму ЦП	Талачынскі раён, Аршанск. акр.	21	1/IV—24/IV
2	Аб жылбудаўніцтве ў саўгасах і лясьніцтвах на 1929 год	А Т Э	Азоліна—член ЦП рабоч. с/г з вытворчасьці	Чэрвенскі раён	14	"
3	Аб вытворча-тэхнічнай кваліфікацыі членаў саюзу	Культ. Адз. і АТЭ	Сідаровіч, канд. Прэзыд., Старшыня ЦБ Земсэкцыі	Мазырскі раён	41	10/III—24/IV
4	Пытаньне зарплаты і норм правовых і аховы працы бюджэтных груп	А Т Э	К-т ЦП, старшыня РК Нэйман	Аршанскі раён	32	20/III—24/IV
5	Даклад Трэсту Белторф	АТЭ і Белторф	Дырэктар Белторфу	Віцебскі раён	23	1/IV—24/IV
6	Аб забеспячэньні сельгаслесрабочых прамысловымі і сельска-гаспадарчымі прадуктамі	А Т Э	Вяжэвіч	Бяз выезду		
7	.....					
15-га Траўня (серада).						
1	Аб рабоце і дапамозе членам саюзу, абраным у сельсаветы і органы каапірацыі	Арг. Адзел	Скараход—старшыня Мазырскага Акрадз.	Рэчыцкі раён	24	10/IV— 3/V
2	Аб вытворчай практыцы і стажорстве студэнтаў сельска-гаспадарчых навучальных устаноў	А Т Э	Член ЦП студэнт Цітавец	Менск		"
3	Аб арганізацыі культперасовак	Культ. Адз.	Замылка	Бяз выезду		"
4	Вынікі ліквідацыі няпісьменнасьці дырэктывы на 1929—30 навуч. год	.	Член ЦП пастушка Шалай	Лагойск. РК	21	"
5	Працагаворная работа сярод адзіночак дробнай прамысловасьці	А Т Э	Канд. ЦП Пашэрстнік, рабочы з вытворч.	Клімавіцкі раён	19	"
6	.....					

29-га Траўня (серада)		III-ці Пленум ЦП				
1	Даклад НКЗ аб выніках вясенняй пасеў-кампаніі і мерапрыёмствы да вясенняй пасеўкампаніі	Сельгас, група НКЗ і АТЭ	Адамовіч. Нам. Наркома і т. Жызьнеўская, канд. ЦК саюзу	Па адным раёне кожнай акрузе		1/V—29/V
2	Даклад Аршанскага Акрадзяленьня аб выконваньні пляну ЦП	Аршанск. Акрадз.	т. Кохан	Праэкт папярэдне абгаварваецца ў усіх раёнах акругі		"
3	Аб будаўніцтве буйных саўгасаў у БССР	Белсельтрэст—АТЭ	т. Хрысанфаў—Дырэктар Трэсту	Слуцкі раён	27	"
4	Абслугоўваньне членаў саюзу ў штодзённай саюзнай рабоце	Арг. Адзел	Чл. ЦП рабочы с/г з вытворч. Семянюк	Па аднаму раёну ў кожнай акрузе		"
5	Аб распаўсюджваньні друку сярод членаў саюзу	Культ. Адзел	Чл. ЦП батрак з вытв. Лаўрыновіч	Па аднаму раёну ў кожнай акрузе		"
6						
5-га Чэрвеня (серада)		Прэзыдыум ЦП				
1	Практычныя мерапрыёмствы па ўцягненьню рабоча-батрацкай моладзі ў ЛКСМ	Арг. Адзел	Шунько, работніца с/г з вытворчасьці	Чэчэрскі раён, Гомельск. акр.	10	15/V—5/VI
2	Аб рабоце вытворчых нарад на лесараспрацоўках і сплаве	А Т Э	Чл. ЦП—старшыня РК т. Машлюкевіч	Тураўскі раён, Мазырск. акр.	19	"
3	Аб арганізацыі масавых вытворча-саюзных курсаў у саўгасах, лясніцтвах і на торфараспрацоўках	Культ. Адзел	Чл. ЦП работ. с/г з вытворчасьці Лісоўская	Магілёўскі раён	30	1/V—5/VI
4	Аб забесьпячэньні спортгурткоў велёсыпэдамі, стрэльбамі, лыжамі і інш. прыладамі		Нам. Заг. Культ. Аддз. Маслова	Бяз выезду		
5						
26-га Чэрвеня (серада)						
1	Аб ходзе працагаворнай кампаніі і сацстрахаваньня сярод батрацтва і пастухоў	А Т Э	Чл. ЦП батрак з вытворч. Масарноўскі	Ліэзьнянскі раён, Віцебск. акр.	14	5/VI—26/VI
2	Пытаньні масавага культаслугоўваньня батрацтва і пастухоў	Культ. Адзел	Чл. ЦП батрачка Сапляк, працуе у сялян. гаспад.	Пухавіцкі раён, Менскай акругі	18	"
3	Аб правядзеньні справаздач членаў саюзу, абраных у сельсаветы і органы каапэрацыі	Арг. Адзел	Чл. ЦП Бобіч ляснік з вытворч.	Хойніцкі раён, Гомельск. акр.	12	"
4	Аб ходзе будаўніцтва дамоў батрака і клюбаў	Культ. Адзел	Чл. ЦП батрач. Корзун, працуе па найму	Бяз выезду		"
5						

№№ па пар.	Калі і якія пытанні разглядаюцца на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП саюзу на 1929 год	Хто падрыхтоўвае пытаньне	Хто дакладчык	Пытаньне прапрацоўваецца ўва ўсіх рабачкомах і на агульных сходах членаў саюзу		
				Якога раёну	Колькі рабачк. у раёне	У які тэрмін
17-га Ліпеня (серада)						
1	Практыка работы райкомаў	Арг. Адз.	Старшыня Койданаўск. РК, чл. Рэвкамісіі Буйко	Барысаўскі раён, Менская акр.	34	10/VI—17/VII
2	Вынікі правэркі працагавораў і прадоўжнасьць рабочага дню ў кулацкіх гаспадарках	А Т Э	Канд. ЦП батрак Бекеш, працуе па найму	"	"	"
3	Вынікі разгортваньня дзіцячых ясьляў і пляцовак	А Т Э	Чл. ЦП работніца с/гасу з вытворч. Іванова	Глускі раён, Бабруйск. акр.	14	"
4	Аб культасьледваньні спэцыялістых на палявых работах	Культ. Адзел і ЦБ сэкцыі	Старшыня Земсэцкі Сідаровіч	Лельчыцкі раён, Мазырск. акр.	10	"
5	.....					
7-га Жніўня (серада)						
1	Праверка выкананьня каштарысу ЦП	Адк. Скарбнік ЦП	Аскерка	Бяз выезду		17/VII—7/VIII
2	Аб рабоце камісій па ахове працы пры рабачкомах	А Т Э	Канд. ЦП рабочы с/гасу з вытворч. Меліхавец	Асіпавіцкі раён, Бабруйск. акр.	17	"
3	Вынікі прымяненьня здзелшчыны ў саўгасах	А Т Э	Вяжэвіч	Чэрвеньскі раён, Менская акр.	14	"
4	Навучальныя пляны сельска-гаспад. навучальных устаноў	Культ. Адзел	Белоў, Старшыня Агрэсэцкі	Бяз выезду		"
5	.....					
28-га Жніўня (серада)						
1	Аб праходжаньні заявак саюзу па зарплате і правых нормах бюджэтных груп	А Т Э	Вяжэвіч	Бяз выезду		7/VIII—28/VIII
2	Аб рабоце эканомкамісій у ўстановах	А Т Э	Эльперын	Мяецкому г. Менску	4	"
3	Вытворчы плян Лесзагу на 1929-30 апэрацыйны год	Лесзаг.—АТЭ	Заг. Лесзагу Шумілаў	Рэчыцкі раён	24	"
4	Аб рабоце культкамісій пры рабачкомах і мясцкомах	Культ. Адзел	Замылка	Лепельскі раён	13	"
5	Аб удзеле саюзу ў рабоце каапэрацыйных арганізацый і КСУ	Арг. Адзел	Аскерка	Сеньненскі раён Віцебск. акр.	14	"
6	.....					

18-га Верасьня (серада)						
1	Аб рабоце рабачкомаў прыватных прадпрыемстваў	Арг. Адзел	Адк. Сэкратар ЦП Шчэмелева	Дрысенскі раён Полацк. акр.	9	28/VII—18/IX
2	Прапановы да калдагавароў на рабочых лесараспрацоўках	А Т Э	Эльперын	Петрыкаўскі раён	14	"
3	Аб скарыстаньні і рабоце прафактыву прайшоўшага курсу	Арг. Адзел і Культ. Адзел	Хвошч, старшыня Бабруйск. Акрадз.	Капыльскі раён	20	"
4	Даклад Лясной групы НКЗ аб ахове лясоў і лесаўпарадкаваньні	Лясная група НКЗ	Заг. Лясной групы Філатаў	Гомельскі раён, Гомельск. акр.	30	18/VIII—18/IX
5	.....					
9-га Кастрычніка (серада)						
1	Вытворчы плян Белсельтрэсту на 1930 год	Белсельтрэст—АТЭ	Аўчыньнікаў	Койданаўскі раён	21	9/IX—9/X
2	Даклад Нав.-Дасьледч. Інстытуту імя Леніна аб распаўсюджваньні вынікаў досьледу на саўгасы і калгасы	НДІ і ЦБ сэкцыя	Дырэктар Інстытуту т. Гарэцкі	Самахвалавіцкі раён	13	"
3	Вынікі пасылкі ў навучальныя ўстановы і работы сярод студэнцтва	Культ. Адзел і Арг. Адзел	Замылка	Горацкі раён	21	"
4	Беспрацоўе і мерапрыемствы па матар'яльнай і працоўнай дапамозе	А Т Э	Вяжэвіч	Бяз выезду		"
5	.....					
30-га Кастрычніка (серада)						
1	Дырэктывы па складаньню каштарысаў на 1930 год	Арг. Адзел і Скарбнік	Аскерка	Бяз выезду		9/X—30/X
2	Аб рабоце сярод прарабаў і тэхпэрсаналу на лесараспрацоўках	Культ. Адзел Арг. Адзел і ЦБ Лесэкцыя	Бушко	Глускі раён Бабруйск. акр.	14	"
3	Даклад рыба-Гаспадарчага Адзелу НКЗ	Рыбгасп. Адз. і АТЭ	Заг. Адзелу	Мазырскі раён	41	"
4	Вынікі работ па вышуканьню калфондаў і прафработы на калфондах	Мэліарацыйная група НКЗ	Заг. Групы Шычко	Слукі раён	27	30/IX—30/X
5	.....					

№№ па пар.	Калі і якія пытаньні разглядаюцца на Пленумах і Прэзыдыуме ЦП саюзу на 1929 год	Хто падрыхтоўвае пытаньне	Хто дакладчык	Пытаньне прапрацоўваецца ўва ўсіх рабачкомах і на агульных сходах членаў саюзу		
				Якога раёну	Колькі рабачк. у раёне	У які тэрмін
20-га Лістапада (серада)						
1	Інфармацыя аб ходзе калумоўнае кампаніі	А Т Э	Вяжэвіч	Бяз выезду		20/X—20/XI
2	5-ці гадовы плян НКЗ	Землян. АТЭ і сэкцыі	Старшыня Землян Тамковіч	Акр. сэкцыі, ЦП сэкцыі і па аднаму р-ну кожн. акр.		
3	Культработа на зімовы пэрыяд	Культ. Адзел і ЦБ сэкцыі	Кохан , старшыня Аршанск. Акрадз.	Гарадок, Віцебск. акр.	9	"
4						
11-га Сьнежня (серада)						
1	Вынікі выкананьня пляну і складаньне пляну на 1930 г.	Арг. Адз. і др. адзелы	Старшыня ЦП Вайтэнкаў	Бяз выезду		11/XI—11/XII
2	Даклад Белсельсаюзу аб рабоце ўсёй сыстэмы сельгаскаапэрацыі	Белсельсаюз, сэкцыі і АТЭ	Старшыня Белсельсаюзу Дубіна			"
3	Вынікі вясеньняе сяўбы і мерапрыемствы да вясеньняй пасеўкампаніі	С.-гас. група НКЗ, Аграсэкцыя і АТЭ	Адамовіч			"
4	Аб рабоце сярод спэцыялістых у зімовы час	Арг. Адзел і ЦБ сэкцыі	Старшыня Лессэцкі Бушко			"
5	Праверка каштарысу за 1929 г. і зацьверджаньне на 1930 г.	Адк. Скарбнік	Аскерка	Бяз выезду		"
6						
25-га Сьнежня IV Пленум ЦП						
1	Справаздачна-пэрспэкцыйны даклад Прэзыдыуму	Усе адзелы	Старшыня ЦП Вайтэнкаў	У адным раёне кожнае акругі		11/XI—25/XII
2	Зацьверджаньне пляну работ на 1930 год	"	Адк. Сакратар ЦП Шчэмелева	"		"
3	Зацьверджаньне бюджэту саюзу на 1930 год	Адк. Скарбнік	Аскерка	"		"
4	Аб скарыстаньні агранамічных работнікаў	ЦБ Аграсэцкіі і А Т Э	Старшыня Аграсэцкіі Белоў	У адным раёне кожнае акругі і на акрбюро Аграсэцкіі		"
5						

Пастанова Прэзыдыуму ЦП саюзу Сельгаслесрабочых аб удзеле саюзу ў вясеньняй пасеўнай кампаніі.

I. Усім саюзным арганізацыям: акрадзяленьням, райкомам, рабачкомам, мясцкомам, сэкцыям спецыялістых і кожнаму члену саюзу на працягу пэрыяду люты—чэрвень усю ўвагу згуртаваць на правядзеньні вясеньняй пасеўнай кампаніі. Наш удзел у правядзеньні гэтае кампаніі накіраваць на ажыццяўленьне канкрэтных задач, пастаўленых партыяй і ўрадам:

а) Павышэньне ўраджайнасьці ў саўгасах на 17 проц., у калгасах на 12 проц., у сялянскіх гаспадарках на 7 проц.

б) Пашырэньне пасеўных плошчаў у саўгасах на 6 проц., у калгасах на 10 проц., у сялянскіх гаспадарках на 3 проц.

в) Арганізацыя калектыўных аб'яднаньняў і максімальнае павялічэньне таварнасьці с/гаспадаркі.

II. Усю работу саюзу па падрыхтоўцы і правядзеньню вясеньняе пасеўнае кампаніі арганізаваць так, каб саюз дабіўся максімальнае арганізаванасьці, правільнае расстаноўкі агранамічных сіл, рацыянальнага скарыстаньня ўсіх сродкаў (насеннага матар'ялу, с/гаспадарчых машын, цягавае сілы і г. д.) з тым, каб дасягнуць поўнага выкананьня пастаўленых задач: у першую чаргу ў сацыялістычным сэктары—саўгасах і калгасах, якія павінны весьці бядняцка-серадняцкія гаспадаркі да павышэньня ўраджайнасьці, пашырэньня пасеўных плошчаў і, галоўнае, да аб'яднаньня іх у буйныя каляктыўныя гаспадаркі. Саўгасы і калгасы павінны быць прыкладам як у правядзеньні пасеўнае кампаніі ў сваіх гаспадарках, а таксама арганізаваць усямерную дапамогу акаляючаму бядняцка-серадняцкаму сялянству.

III. Пры правядзеньні пасеўнае кампаніі мінулага года ў рабоце саюзу мелі месца наступныя недахопы: навакол пасеўнае кампаніі ня была згуртавана ўвага шырокіх мас чл. саюзу; ня было прынята мер да ўцягненьня ў практычную работу ўсіх членаў саюзу і галоўным чынам спецыялістых усіх катэгорый, несваечасова было пастаўлена пытаньне аб падрыхтоўцы насенных матар'ялаў, аб рэмонце транспарту і с.-г. машын. У агрыкультурнай рабоце саўгасаў ня было клясавае лініі, накіраванае на арганізацыю калгасаў з бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Усе гэтыя недахопы ў гэтым годзе павінны быць рашуча папярэджаны, бо дрэнная арганізацыя пасеўкампаніі ў саўгасах і калгасах, нядбайнасьць і інш. адбіваецца ў значнай меры на правядзеньні пасеўкампаніі ў сялянскіх гаспадарках.

IV. Зыходзячы з гэтага, Прэзыдыум ЦП пастанаўляе правесці наступныя мерапрыемствы:

Па лініі саўгасаў.

1) На працягу першае паловы лютага правесці ўва ўсіх саўгасах агульныя сходы рабочых, на якіх абгаварыць пытаньне аб выніках мінулага гаспадарчага году і аб канкрэтных задачах саўгасу на наступны год, галоўным чынам у частцы пашырэньня пасеўных плошчаў, павялічэньня ўраджайнасьці, зьніжэньня сабекаштоўнасьці, павялічэньня вытворчасці працы і прадукцыйнасьці жывёлагадоўлі і агрыкультурнае работы.

2) На вытворчых нарадах да 15/III-г. г. абавязкова прапрацаваць наступныя практычныя пытаньні, па якіх вынесці канкрэтныя пастановы:

а) Мерапрыемствы па пашырэнню пасеўных плошчаў (за лік чаго пашырыць, якім чынам і ў якім разьмеры).

б) Мерапрыемствы па ўздому ўраджайнасці ў саўгасе (загатоўка гатунковага насення, угнаенне і яго скарыстаньне—торф, попел, гной, жыжа, адкіды тэхнічных прадпрыемстваў, штучнае ўгнаенне, люпін, вызначыўшы, у якіх разьмерах, к якому часу і як скарыстаць пералічаныя элементы ўгнаення).

в) Мерапрыемствы па палепшанню апрацоўкі глебы (падрыхтоўка інвэнтару, машын, транспарта цягавае сілы і інш.).

г) Мерапрыемствы па павышэнню вытворчасці і якасці працы (нормы выпрацоўкі, пераход на здзельшчыну, прэміраванне, арганізацыя працы і рацыянальнае скарыстанне рабочае сілы).

д) Меры да павышэння прадукцыйнасці жывёлагадоўлі (вырашэнне кармавога пытання, палепшанне якасці харчоў, сілосы, скарыстанне пасьбішчаў, вучот прадукцыйнасці і нарміраванне).

е) Меры па палепшанню сенажацяў (выкарчоўка, знішчэнне куп'я і кустарнікаў, каранья і павярхоўныя культуртэхнічныя мерапрыемствы).

ж) Агрыкультурная работа саўгасу ў час пасеўнае кампаніі.

3) У мэтах павышэння вытворча-тэхнічнай кваліфікацыі рабочых—поўнасьцю выканаць дырэктывы аб арганізацыі масавых вытворчых курсаў, палепшыць якасць работы гэтых курсаў і арганізаваць экскурсіі рабочых на бліжэйшыя вопытна-дасьледчыя ўстановы.

4) Складзіць каляндарны плян мерапрыемстваў па правядзеньню пасеўнае кампаніі.

5) Белсельтрэсту прыняць меры да сваечасовае выплаты зарплаты ў саўгасах, ліквідаваўшы маючыся запазычанасьць, а таксама да сваечасовага забеспячэння рабочых хлебам у выпадках яго недахопу.

6) Арганізаваць шырокую пераклічку на лепшую падрыхтоўку і правядзеньне пасеўкампаніі ў саўгасах праз друк (Бел. Батрак), радыё-газэту і шляхам арганізацыі мітынгаў-пераклічкі паміж суседнімі саўгасамі і правесці конкурс на лепшае правядзеньне пасеўкампаніі, для

чаго Сэльтрэсту выдзеліць сродкі для прэміравання за найбольшыя дасягненні ў галіне павышэння ўраджайнасці, уцягнуўшы ў гэты конкурс шырокія масы членаў саюзу.

Па лініі калгасаў.

Саюзныя арганізацыі, галоўным чынам рабочыя калектывы саўгасаў і сэкцыі спецыялістых, павінны ўсямерна садзейнічаць правядзеньню наступнага:

1) Арганізацыя агрыкультурнага шэфства над новымі, а таксама яшчэ эканамічна не акрэпшымі калгасамі, аказваючы дапамогу на пэўных дагаворных пачатках.

2) Дапамагчы ўстанавіць правільныя севазвароты і даць паказанні па пытаннях апрацоўкі глебы і замацаваньня лепшых гатункаў паасобных культур.

3) Арганізаваць дапамогу гатунковым насеннем, шляхам абмену і ачысткі, с-гас. машынамі і цягавай сілай пры наяўнасці ў гэтым патрэбнасці.

4) Узяць на сябе ініцыятыву і арганізаваць у калгасах на агульных сходах, альбо ў с-гас. гуртках прапрацоўку тых жа пытанняў, якія пастаўлены ў праграму работы вытворчых нарад (глядзі пункт „2“ разьдзелу аб саўгасах).

5) Лепшыя вынікі і прыклады гаспадарчае работы саўгасаў, асабліва ў галіне паляводзтва, жывёлагадоўлі перанесці і замацаваць у калгасах.

6) Аграпрацаўнікі, абслугоўвачыя калгасы, а таксама сялянскія гаспадаркі павінны ў сваёй рабоце трымаць цесную сувязь з саўгасамі і дасьледчымі ўстановамі з тым, каб лепшыя вынікі работы апошніх прымяніць на палёх калгасаў і бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Асаблівую ўвагу ўдзяліць пытанням арганізацыі працы ў калгасах.

Па лініі дапамогі бядняцка-серадняцкім сялянскім гаспадаркам.

1) Усім саюзным арганізацыям, культ-установам, членам саюзу праводзіць сярод працоўнага сялянства шырокае растлумачэнне задач, пастаўленых партыяй і ўрадам у галіне павышэння ўраджайнасці, пашырэння пасеўных плошчаў і арганізацыі калгасаў.

2) Агрыкультурная работа саўгасаў павінна праводзіцца ў напрамку ўздзейнічання на калектывізацыю бядняцка-серадняцкіх сялянскіх гаспадарак, садзейнічання павышэнню ўраджайнасці, павялічэння таварнасці і непасрэднай арганізацыя калгасаў і вытворчых аб'яднанняў і аказання ім арганізацыйнае і аграрнамічнае дапамогі на дагаворных пачатках.

3) Арганізаваць і правяцьці ў саўгасах вытворчыя канфэрэнцыі бядняцка-серадняцкага сялянства вакольных вёсак, на якіх абгаварыць пытанні, зьвязаныя з павышэннем ураджайнасці, як-та: падрыхтоўка насенных матар'ялаў, пытанні ўгнаення, апрацоўкі глебы, пераход на шматполье і др., прыцягваючы на гэтыя канфэрэнцыі сялян-даследчыкаў і ўсіх рабочых, работніц і спецыялістаў саўгасаў.

4) Арганізаваць шэфства над усімі бядняцка-серадняцкімі гаспадаркамі адной з бліжэйшых вёсак, альбо пасёлкаў з боку саўгасаў і падшэфных саўгасу калгасаў.

5) Арганізаваць у саўгасах і на аграрных пунктах аграрнамічную кансультацыю.

6) Райкомам і райбюро сэкцый спецыялістаў практыкаваць прымацванне спецыялістаў да вызначаных вёсак для правядзення канкрэтных агрыкультурных мерапрыемстваў.

7) Правяцьці раённыя курсы, нарады грамадзкіх пастухоў у мэтах палепшання

іх кваліфікацыі. Культадзелу ЦП у тыднёвы тэрмін распрацаваць і разаслаць на месцы праграму гэтых курсаў.

V. ЦБ сэкцый у трохдзённы тэрмін распрацаваць практычныя мерапрыемствы па ўдзелу ў падрыхтоўцы і правядзенні пасеўнае кампаніі ўсіх катэгорый спецыялістаў. Акруговым і раённым бюро на падставе вызначаных ЦБ мерапрыемстваў даць кожнаму спецыялісту канкрэтныя заданні па ўдзелу ў правядзенні пасеўнае кампаніі.

VI. Даручыць рэдакцыі газеты „Бел. Батрак“ і радыё-газэце арганізаваць шырокае асьвятленне падрыхтоўкі і правядзення пасеўнае кампаніі, і арганізаваць на старонках „Бел. Батрака“ кансультацыю для ўсіх катэгорый членаў саюзу і спецыялістаў па ўдзелу іх у пасеўнай кампаніі (напрыклад—якую работу можа правяцьці ляснічы, аб'ездчык, батрак і г. д.). У мэтах прыцягнення ўвагі баткораў і сьценкораў да пасеўнае кампаніі, РК правяцьці раённыя нарады рабкораў, баткораў і сьценкораў, абгаварыўшы на нарадах пытанне аб задачах рабкораў і насценгазэт у пасеўнай кампаніі.

VII. Райкомам і Акраддзяленьням арганізаваць сыстэматычны нагляд і праверку выканання гэтае пастановы Прэзыдыуму. Ужываючы мэтад живога інструктавання, практычнае дапамогі, у прыватнасці РК павінны да 15-III праінструктаваць усе рабачкомы саўгасаў па пытаньнях пасеўнае кампаніі.

Як арганізаваць вайсковы гурток і як кіраваць яго працай¹⁾.

Уся сыстэма абароны краіны ў сучасны час заснавана на тым, каб у дапамогу Чырвонае Арміі прыцягнуць у выпадку неабходнасці шырокія пласты працоўных мас. Вайна ў будучым—гэта будзе ня толькі вайна армій, але і вайна ўсяго насельніцтва, маблізацыя ўсяе гаспадаркі краіны. Пагэтану ваенізацыя працоўных, вайсковая прапаганда, ваенна-хэмічная пісьменнасць зьяўляюцца адной з самых істотных задач сённяш-

нага дня. Чым больш мы будзем пісьменнымі ў ваеннай справе, тым лягчэй нам будзе ў будучых бітвах, тым менш у нас будзе ахвяр. А для гэтага патрэбна вучыцца; і ня толькі гаварыць аб ваеннай небысьпецы, ня толькі пісаць артыкулы, але і практычна працаваць. Адным з практычных відаў ваеннай падрыхтоўкі зьяўляецца сёння—„гурток ваенных ведаў“. Існуюць гурткі ваенных ведаў I-й ступені для зусім незнаёмых з вайсковаю справаю альбо зусім мала знаёмых і гурткі II-й ступені для асоб, якія ўжо ведаюць ваенную справу, але якім

¹⁾ Артыкул з радыё-газэты „Беларускі Батрак“ № 7, ад 13-III—1929 г.

гэтыя веды неабходна пашырыць і паглыбіць.

Вайсковыя гурткі арганізоўваюцца ячэйкамі Асоавіахіму, згодна „Палажэньня аб вайсковых гуртках“, якое надрукавана ў спецыяльным зборніку палажэньняў і інструкцый арганізацыям Асоавіахіму БССР, у выданьні 1928 году, на старонцы 24-ай (цана гэтага зборніку 12 кап.) Паўтараем — „Палажэньне аб вайсковых гуртках, надрукавана . . . Гэтае палажэньне павінна быць у кожнай ячэйцы.

Гурток ваенных ведаў можа быць з 8-мі, 10-ці, 15-ці і да 40 чалавек. Калі гурток вялікі па колькасьці, дык ён падзяляецца на групы ў 10—12 чалавек кожная.

У кожным гуртку павінен быць адзін кіраўнік з начскладу запасу альбо, дзе гэта магчыма, з кадравыга каманднага складу. Гэты кіраўнік павінен быць прызначаны Раённым Саветам Асоавіахіму.

Вайсковы гурток павінен займацца па праграме, якая зацьверджана Асоавіахімам для I-й альбо для II-й ступені, у залежнасьці ад падрыхтоўкі членаў гуртку.

Праграмы вайсковых гурткоў можна здабыць у кожным Раённым і Акруговым Савеце Асоавіахіму. Можна здабыць і ў Адзеле Забесьпячэньня Цэнтральнага Савету. Каштуюць яны 10—13 кап. Ува ўсякім разе, гэтыя праграмы павінны мець кожная ячэйка Асоавіахіму.

Батрацтва, сельска-гаспадарчыя і лясныя рабочыя павінны абавязкова навучацца ваеннай справе ў гуртках пры ячэйках Асоавіахіму. Але бяда ў тым, што ня ўсюды ёсьць гэтыя ячэйкі і пэгэтаму трэба зараз-жа пачаць з таго, каб пры кожным сельрабачкоме і рабачкоме безадкладна арганізаваць ячэйку Асоавіахіму, хоць-бы невялічкую, на першы час з 7—10 чалавек, павольна вярбуючы ў яе батракоў, сельгаслесрабочых, сялян-беднякоў, калгаснікаў і г. д., а ўжо, арганізаваўшы ячэйку, мажліва арганізаваць і вайсковы гурток. Даставіць усё неабходнае для ячэйкі: падручнікі,

праграмы і г. д. абавязан паклапаціцца Райсавет альбо Акруговы Савет Асоавіахіму, а калі апошнія марудзяць, трэба зьвяртацца непасрэдна да Цэнтральнага Савету Белаасоавіахіму ў Менск.

Трэба таксама паклапаціцца, каб гурток здабыў і агнястрэльнае аружжа. Бязумоўна, 3-х лінейную вінтоўку нельга здабыць, але за тое дробна-каліберную вінтоўку і патроны да яе можна заўсёды здабыць у Акруговым Савеце Асоавіахіму альбо ў Адзеле Забесьпячэньня Цэнтральнага Савету.

Заняткі ў гуртках трэба праводзіць як можна жывей, маючы грунтоўнаю ўстаноўкаю, галоўным чынам, самадзейнасьць гурткоўцаў. Менш дакладаў альбо чытак і больш пытаньняў і адказаў! Больш наглядных плякатаў, якія шмат дапамагаюць пры праходжаньня праграмы.

Па стралковай справе, пасля сканчэньня курсу стральбы, трэба арганізоўваць стралковыя спаборніцтвы.

Вельмі пажадана, каб на занятках вайсковага гуртку часцей успаміналіся гэроічныя эпизоды з баявых дасягненьняў нашае Чырвонае Арміі. Член гуртка ў выніку вайсковай вучобы павінен сьвядома адчуваць сваю сувязь з Чырвонай Арміяй і павінен ганарыцца яе перамогамі.

На гэтую тэму можна было-б параіць шмат чаго, але час радые-перадачы не дае нам гэтае магчымасьці. Паўтараем — дакладныя паказаньні, як кіраваць працай гуртка, вы знойдзеце ў праграмах Асоавіахіму для вайсковых гурткоў I-ай і II-ой ступені.

Па ўсіх пытаньнях праграмы і палажэньняў, якія цяжка будзе зразумець, зьвяртайцеся за растлумачэньнем у мясцовыя органы Асоавіахіму.

Трэба толькі мець жаданьне ўзмацняць абарону сваёй Рабоча-Сялянскай краіны, а пры гэтым жаданьні можна багата чаго зрабіць.

Старшыня Цэнтральнага
Савету Белаасоаві-
ахіму Дрылёнак.

Адказы рэдактар — Вайтэнкаў.

Намеснік яго: Замылка, Калядзенка.

Выдавецтва ЦП Саюзу
Сельгаслесрабочых БССР.